

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DEL XIQUET

Save the Children

DEFENSOR
DEL PUEBLO

Edita:
DEFENSOR DEL PUEBLO
Depósito legal: M-36973-2014

En colaboración con

Obra Social "la Caixa"

**DEFENSOR
DEL PUEBLO**

Introducció

La dignitat de les persones exigeix el reconeixement i respecte dels drets i llibertats que ens corresponen a cadascú pel simple fet de ser persones. Són els anomenats drets humans.

Aquests drets són iguals per tothom sense cap distinció d'edat, sexe, raça, color, origen nacional, ètnic o social, religió, opinió, llengua, discapacitat o de qualsevol altra circumstància personal o social.

Els xiquets, xiquetes i adolescents teniu aquests mateixos drets. L'Estat i els adults han de garantir que s'acompleixen.

Tanmateix, hi ha més probabilitats que els teus drets siguin ignorats o vulnerats a causa de la teua edat i les dificultats que pugues trobar per defendre'ls.

Per protegir els teus drets, les Nacions Unides adoptaren un acord internacional (Tractat)

anomenat Convenció sobre els Drets del Xiquet. Aquesta Convenció fou aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de l'any 1989 i la ratificaren 193 països que es comprometeren a respectar els drets que recull.

Per primera vegada en un acord internacional, aquesta Convenció reconeix que ets un subjecte actiu de dret i no solament un objecte de protecció, és a dir, una persona capaç, amb dret a opinar, decidir i actuar per tu mateixa en els assumptes que t'afecten.

Amb aquesta consideració, aportada pels drets denominats de participació (articles 12 a 17), et consideren un subjecte social, amb dret a participar als assumptes que t'envolten, a expressar les teues opinions, a ser escoltat, a associar-te i a la teua pròpia intimitat.

Aquesta Convenció és obligatòria per a nosaltres, ja que a Espanya es va ratificar cap a la fi de l'any 1990. Açò implica que has de rebre un tractament segons el contingut de la Convenció i que totes les lleis i polítiques, en qualsevol àmbit, han de respectar els drets que reconeix.

Cal destacar que tens la responsabilitat de respectar els drets de totes les persones amb la mateixa força amb què defens els teus.

També pots denunciar situacions de vulneració de drets, així com promoure iniciatives per tal que les persones puguin exercir els seus drets.

Quin és el contingut de la Convenció?

La Convenció recull, en una sèrie d'articles, els drets que han de tenir assegurats els xiquets, xiquetes i adolescents, és a dir, els menors de 18 anys de tot el món.

La Convenció es basa en quatre principis que orienten l'aplicació i interpretació de la resta de drets i que s'han de tenir en compte sempre que es prengui una decisió o que s'iniciï una acció que t'afecte.

No discriminació

Totes i tots teniu els mateixos drets, independentment del color de la pell, la llengua, la religió, les opinions, la nacionalitat, l'edat, el sexe, etc.

(Article 2)

Interès primordial del xiquet

Qualsevol decisió, llei o política que pugui afectar-te ha de tenir en compte què és el millor per a tu en un determinat moment i en una situació concreta.

(Article 3)

El dret a la vida, la supervivència i el desenvolupament

Tots els xiquets i xiquetes teniu dret a viure en les millors condicions i a tenir un desenvolupament adequat. L'Estat ha de fer tot el que pugua per garantir el teu benestar i desenvolupament.

(Article 6)

La participació i el respecte a l'opinió

Tots els xiquets i xiquetes teniu dret a que us escolten en totes aquelles situacions que us afecten i que es tinguen en compte les vostres opinions.

(Article 12)

Primer i Segon Protocol Facultatiu de la Convenció sobre els Drets del Xiquet

Els Estats han adoptat dos acords internacionals anomenats Protocols Facultatius a la Convenció, un contra la venda de xiquets, la prostitució infantil i l'explotació de xiquets a la pornografia i un altre contra la participació dels xiquets en conflictes armats.

Tercer Protocol Facultatiu de la Convenció sobre els Drets del Xiquet

Us permet presentar per escrit, individualment o en grup, denúncies davant d'un organisme independent anomenat Comitè dels Drets del Xiquet si penseu que no s'estan respectant els vostres drets reconeguts a la Convenció sobre els Drets del Xiquet i els seus dos Protocols, una vegada que hegeu esgotat totes les possibilitats de queixa al vostre país.

Convenció sobre els Drets del Xiquet

Part I

Ací tens el text original de la Convenció. T'animem a que lliges els teus drets, els conegues i els respectes, denuncies les situacions en què són vulnerats i fomentes la seua aplicació.

Article 1

Pel que fa a aquesta Convenció, s'entén per xiquet tot ésser humà menor de divuit anys, tret que en virtut de la llei que li siga aplicable, haja assolit abans la majoria d'edat.

Article 2

1. Els Estats membres han de respectar els drets enunciats en aquesta Convenció i garantir la seua aplicació a tots els xiquets sota la seua jurisdicció sense cap mena de discriminació, independentment de la raça, el color; el sexe, la llengua, la religió, l'opinió política o d'altra mena, l'origen nacional, ètnic o social, la posició econòmica, la incapacitat física, el naixement o qualsevol altra condició del xiquet, dels seus pares o dels seus tutors legals.

2. Els Estats membres prendran totes les mesures adequades per garantir que el xiquet estiga protegit contra tota mena de discriminació o càstig per la condició, les activitats, les opinions expressades o les creences dels seus pares, tutors legals o familiars.

Article 3

1. En totes les accions que concerneixen el xiquet portades a terme per institucions públiques o privades de benestar social, tribunals de justícia, autoritats administratives o cossos legislatius, la consideració principal ha de ser l'interès primordial de el xiquet.

2. Els Estats membres es comprometen a assegurar als xiquets la protecció i atenció necessàries per al seu benestar, tenint en compte els drets i els deures del seus pares, tutors o altres persones amb la responsabilitat legal i, amb aquest fi, han de prendre totes les mesures legislatives i administratives adequades.

Article 4

3. Els Estats membres garanteixen que les institucions, els serveis i els establiments responsables de l'atenció o la protecció dels xiquets compleixen les normes establertes per les autoritats competents, especialment pel que fa a la seguretat, la sanitat, el nombre i la competència del personal, així com també l'existència d'una supervisió adequada.

Els Estats membres prenen les mesures administratives, legislatives i d'altra mena perquè els drets reconeguts en aquesta Convenció siguin efectius. Pel que fa als drets econòmics, socials i culturals, els Estats membres han de prendre aquestes mesures tant com els ho permeten els seus recursos i, quan fos necessari, dins del marc de la cooperació internacional.

Article 5

Els Estats membres han de respectar les responsabilitats, els drets i els deures dels pares i, si fos el cas, els dels membres de la família extensa o de la comunitat d'acord amb els costums locals, dels tutors o altres persones amb responsabilitat legal i, d'acord amb el desenvolupament de les capacitats del xiquet, donar-li la direcció i orientació adequades perquè pugui exercir els drets reconeguts en aquesta Convenció.

Article 6

1. Els Estats membres reconeixen que tots els xiquets tenen el dret intrínsec a la vida.
2. Els Estats membres han de garantir al màxim possible la supervivència i el desenvolupament del xiquet.

Article 7

1. El xiquet ha de ser inscrit immediatament després del seu naixement i des d'aquest moment té dret a un nom, a una nacionalitat i, en la mesura del possible, el dret a conèixer els seus pares i a rebre l'atenció d'aquests.
2. Els Estats membres han de velar per l'aplicació d'aquests drets d'acord amb la seua legislació nacional i les obligacions concretes en virtut dels instruments internacionals en aquest camp, especialment quan el xiquet fos apàtrida.

Article 8

1. Els Estats membres es comprometen a respectar el dret del xiquet a preservar la seua identitat, incloent-hi la nacionalitat, el nom i les relacions familiars, d'acord amb la llei i sense interferències il·lícites.
2. Si es privava il·legalment a un xiquet d'algun o de tots els elements de la seua identitat, els Estats membres han de prestar-li l'assistència i la protecció adequades amb la finalitat de restablir ràpidament la seua identitat.

Article 9

1. Els Estats membres vetllaran perquè no separen el xiquet dels seus pares contra la seua voluntat, tret de quan les autoritats competents, d'acord amb la legislació i els procediments aplicables, decideixin que aquesta separació és necessària per a l'interès superior del xiquet. Aquesta determinació pot ser necessària en casos especials, com per exemple, quan el xiquet pateix maltractaments o abandonament o quan els pares viuen separats i s'ha de decidir el lloc de residència del xiquet.

2. En qualsevol procediment relatiu al paràgraf 1 d'aquest article, totes les parts interessades tindran l'oportunitat de participar-hi i de donar a conèixer la seua opinió.

3. Els Estats membres han de respectar el dret del xiquet separat d'un dels seus pares o d'ambdós de tenir relacions personals i contacte directe amb tots dos regularment, tret de si això va contra el seu interès primordial.

4. Quan aquesta separació és el resultat d'una mesura adoptada per un Estat membre, com ara la detenció, l'empresonament, l'exili, la deportació o la mort (inclosa la mort per qualsevol causa mentre la persona està sota la custòdia de l'Estat) d'un o els dos pares del xiquet o del xiquet, quan li ho demanen, l'Estat membre donarà la informació essencial sobre el lloc on es troben el membre o els membres absents de la família al xiquet, als pares o, si és el cas, a un altre familiar, tret que això pogués perjudicar el xiquet. A més, els Estats membres s'han d'assegurar que la presentació d'aquesta petició no comporte conseqüències adverses per a la persona o les persones interessades.

Article 10

1. D'acord amb l'obligació dels Estats membres segons el contingut del paràgraf 1 de l'article 9, tota sol·licitud feta per un xiquet o pels seus pares per entrar en un Estat membre o sortir-ne amb l'objectiu de reunir la família, ha de ser tramitada pels Estats membres de manera positiva, humana i expeditiva. A més, els Estats membres garantirán que la presentació d'aquesta sol·licitud no tinga conseqüències desfavorables per als sol·licitants ni per als seus familiars.

2. Un xiquet, els pares del qual visquen en Estats diferents, té el dret de tenir relacions personals i contacte directe amb tots dos progenitors amb regularitat, tret de circumstàncies excepcionals. Amb aquesta finalitat, i d'acord amb l'obligació assumida pels Estats membres segons el contingut del paràgraf 2 a l'article 9, els Estats membres han de respectar el dret del xiquet i dels seus pares a sortir de qualsevol país, fins i tot del propi, i d'entrar al seu propi país. El dret a sortir de qualsevol país solament estarà subjecte a les restriccions legals i que siguen necessàries per a protegir la seguretat nacional, l'ordre públic, la salut o la moral públiques o els drets i les llibertats d'altres persones, i que estiguen en consonància amb els altres drets reconeguts en aquesta Convenció.

Article 11

1. Els Estats membres han de prendre mesures per evitar el trasllat il·lícit de xiquets a l'estranger i la retenció il·lícita a l'estranger.

2. Amb aquesta finalitat, els Estats membres han de promoure l'establiment d'acords bilaterals o multilaterals, o l'adhesió als acords existents.

Article 12

1. Els Estats membres garantiran al xiquet amb capacitat de formar un judici propi el dret a manifestar la seua opinió en tots el assumptes que l'afecten. Les seues opinions es tindran en compte segons la seua edat i maduresa.

2. Amb aquesta finalitat, el xiquet ha de tenir l'oportunitat de ser escoltat en qualsevol procediment judicial o administratiu que l'afecte, bé directament, bé per mitjà d'un representant o d'una institució adequada, d'acord amb les normes de procediment de la legislació nacional.

Article 13

1. El xiquet té dret a la llibertat d'expressió; aquest dret inclou el dret a buscar, rebre, i difondre informació i idees de tot tipus, sense consideració de fronteres, ja siga de forma oral, per escrit o impreses, de forma artística o per qualsevol altre mitjà triat per el xiquet.

2. L'exercici d'aquest dret pot estar subjecte a algunes restriccions, que únicament seran les que preveu la llei i siguen necessàries:

- a) Per respecte als drets o a la reputació d'altres persones; o
- b) Per protegir la seguretat nacional, l'ordre públic o la salut o la moral públiques.

Article 14

1. Els Estats membres han de respectar el dret del xiquet a la llibertat de pensament, de consciència i de religió.

2. Els Estats membres han de respectar els drets i els deures dels pares i, en cas convenient, dels representants legals, a guiar el xiquet en l'exercici del seu dret d'acord amb el desenvolupament de les seues facultats.

3. La llibertat a professar la pròpia religió o les pròpies creences només tindrà les limitacions legals necessàries per a protegir la seguretat, l'ordre, la salut o la moral públiques, o els drets i les llibertats fonamentals dels altres.

Article 15

1. Els Estats membres reconeixen els drets del xiquet a la llibertat d'associació i a la llibertat de celebrar reunions pacífiques.

2. En l'exercici d'aquest drets no hi ha d'haver més restriccions que les establertes de conformitat amb la llei i que siguin necessàries en una societat democràtica en interès de la seguretat nacional o pública, l'ordre públic, la protecció de la salut o la moral públiques, o la protecció dels drets i les llibertats dels altres.

Article 16

1. Cap xiquet no pot ser objecte d'ingerències arbitràries o il·legals a la seua vida privada, la seua família, domicili o correspondència, ni d'atacs il·legals al seu honor i reputació.

2. El xiquet té dret a la protecció de la llei davant d'aquestes ingerències o atacs.

Article 17

Els Estats membres reconeixen la importància de la funció dels mitjans de comunicació i han de vetllar perquè el xiquet tinga accés a informació i materials informatius procedents de diverses fonts nacionals i internacionals, especialment les que tenen per finalitat promoure el seu benestar social, espiritual i moral, i la seua salut física i mental. Amb aquesta finalitat, els Estats membres:

a) Han d'encoratjar els mitjans de comunicació a difondre informació i materials que tinguen un benefici social i cultural per al xiquet d'acord amb l'esperit de l'article 29;

b) Han de promoure la cooperació internacional en la producció, l'intercanvi i la difusió d'aquesta informació i d'aquests materials procedents de diverses fonts culturals, nacionals i internacionals;

Article 18

c) Han d'encoratjar la producció i la difusió de llibres infantils;

d) Han d'encoratjar els mitjans de comunicació a tenir una atenció especial a les necessitats lingüístiques del xiquet que pertany a un grup minoritari o que és indígena;

e) Han de promoure l'elaboració de directrius adequades per a protegir el xiquet de tota la informació y el material perjudicial per al seu benestar tenint en compte les disposicions dels articles 13 i 18.

1. Els Estats membres hauran d'esforçar-se al màxim per garantir el reconeixement del principi que ambdós progenitors tenen responsabilitats comunes en l'educació i el desenvolupament del xiquet. Els pares o, si és el cas, els representants legals, tenen la responsabilitat primordial de l'educació i el desenvolupament del xiquet. La seua preocupació fonamental ha de ser l'interès primordial del xiquet.

2. A efectes de garantir i promoure els drets enunciats en aquesta Convenció, els Estats membres han de donar l'assistència adequada als pares i representants legals perquè puguen desempenyorar les seues funcions d'educar el xiquet, i han de vetllar per la creació d'institucions, instal·lacions i serveis per a l'atenció dels xiquets.

3. Els Estats membres han de prendre totes les mesures apropiades perquè els xiquets de pares treballadors es beneficien dels serveis i instal·lacions de guarda de xiquets per als quals presenten les condicions requerides.

Article 19

1. Els Estats membres han de prendre totes les mesures legislatives, administratives, socials i educatives apropiades per a protegir el xiquet contra totes les formes de violència o abús físic o mental, abandonament o tracte negligent, maltractament o explotació, inclosos els abusos sexuals, mentre el xiquet està sota la tutela dels seus pares, d'un representant legal o de qualsevol altra persona que el tinga al seu càrrec.

2. Aquestes mesures protectores han d'incloure, si cal, procediments efectius per a l'establiment de programes socials amb la finalitat de donar el suport necessari al xiquet i als seus responsables, així com també per a altres maneres de prevenir, identificar, informar, derivar a una institució, investigar, tractar i seguir els casos de maltractaments descrits més amunt, a més de les actuacions judicials, si són necessàries.

Article 20

1. Els xiquets privats del seu entorn familiar de manera temporal o permanent o aquells que, degut al seu interès primordial, no puguem romandre, tenen dret a la protecció i l'ajuda especials de l'Estat.

2. Els Estats membres garantiràn, d'acord amb les seues lleis nacionals, un altre tipus d'atenció a aquest xiquet.

3. Aquesta atenció pot comprendre, entre d'altres, l'acolliment familiar; la kafala de la llei islàmica, l'adopció o, si fos necessari, la col·locació en institucions apropiades per a l'atenció del menor. En considerar les solucions s'ha de prestar una especial atenció a la continuïtat de l'educació del xiquet i al seu propi origen ètnic, religiós, cultural i lingüístic.

Article 21

Els Estats membres que reconeixen o permeten l'adopció asseguraran que la consideració principal siga l'interès primordial del xiquet i:

- a) Han de vetllar perquè l'adopció del xiquet només siga autoritzada per les autoritats competents, les quals han de determinar, d'acord amb la llei i els procediments aplicables i prenent com a base tota la informació pertinent i fidedigna, que l'adopció es pot permetre en vista de la situació jurídica del xiquet en relació amb els seus pares, parents o representants legals, i que, quan n'és un requisit, les persones interessades hagen donat el consentiment informat per a l'adopció amb tot l'assessorament necessari;
- b) Han de reconèixer que l'adopció en un altre país pot ser considerada com un mitjà alternatiu d'atenció al xiquet, si aquest no pot ser col•locat amb una família d'acolliment o adoptiva, o no hi ha manera adequada d'atendre'l en el seu país d'origen;
- c) Han d'assegurar-se que el xiquet objecte d'adopció en un altre país dispose de totes les salvaguardes i normes equivalents a les de l'adopció en el país d'origen;
- d) Han de prendre totes les mesures necessàries per tal de garantir que, en el cas de l'adopció en un altre país, la col•locació no done lloc a beneficis econòmics indeguts als qui hi participen;
- e) Han de promoure, quan siga necessari, els objectius d'aquest article mitjançant acords o convenis bilaterals o multilaterals i s'han d'esforçar per a garantir que la col•locació del xiquet en un altre país és duta a terme pels òrgans o les autoritats competents.

Article 22

1. Els Estats membres prendran les mesures adequades perquè un xiquet que intenta obtenir l'estatut de refugiat o que siga considerat refugiat d'acord amb la llei i els procediments nacionals o internacionals, tant si està sol com si va acompanyat pels seus pares o per un altra persona, reba la protecció i l'assistència humanitària necessària per gaudir dels drets aplicables enunciats en aquesta Convenció i en altres instruments internacionals de drets humans o de caràcter humanitari a què aquests Estats s'han adherit.

2. Amb aquesta finalitat, els Estats membres, si ho consideren convenient, cooperaran en qualsevol esforç fet per les Nacions Unides i la resta d'organitzacions intergovernamentals competents o organitzacions no governamentals que col·laboren amb les Nacions Unides per protegir i ajudar als xiquets refugiats a trobar els seus pares o altres membres de la seua família per obtenir la informació necessària perquè es retrobe amb ells. Quan no es puguen localitzar ni el pares ni els altres membres de la família, el xiquet haurà de tenir la mateixa protecció que qualsevol altre xiquet privat del seu medi familiar de manera temporal o definitiva pel motiu que siga, tal com s'enuncia en aquesta Convenció.

Article 23

1. Els Estats membres reconeixen que el xiquet disminuït físicament o mentalment ha de gaudir d'una vida plena i respectable en condicions que li asseguren dignitat, que li permeten arribar a valdre's per ell mateix i que li faciliten la participació activa a la comunitat.

2. Els Estats membres reconeixen el dret del xiquet disminuït a rebre atencions especials i vetllaran perquè, d'acord amb els recursos disponibles, es preste l'ajuda sol·licitada al xiquet que reunisca les condicions requerides i als responsables de la seua cura i que aquesta siga l'adequada a la situació del xiquet i dels pares o altres persones que cuiden d'ell.

Article 24

3. En consideració a les necessitats especials del xiquet disminuït, l'ajuda prestada d'acord amb el paràgraf 2 del present article ha de ser gratuïta sempre que siga possible, tenint en compte els recursos econòmics dels seus pares o de les altres persones responsables d'ell, i ha d'anar destinada a assegurar que el xiquet disminuït tinga accés efectiu a l'educació, la formació, els serveis sanitaris i de rehabilitació, la preparació per al treball, i les oportunitats d'oci, i que reba aquests serveis de manera adequada per a aconseguir la major integració social i major desenvolupament individual possible, inclòs el desenvolupament cultural, i espiritual.

4. Els Estats membres han de promoure, amb esperit de cooperació internacional, l'intercanvi d'informació adequada en el camp de l'atenció sanitària preventiva i del tractament mèdic, psicològic i funcional dels xiquets disminuïts, i la difusió d'informació sobre mètodes de rehabilitació i serveis d'ensenyament i de formació professional, així com l'accés a aquesta informació, amb l'objectiu que els Estats membres puguen millorar la seua capacitat i coneixements i ampliar la seua experiència en aquest camp. En aquest aspecte, s'han de tenir especialment en compte els països en vies de desenvolupament.

1. Els Estats membres reconeixen el dret del xiquet a gaudir del millor nivell de salut possible i dels serveis de tractament de les malalties i de rehabilitació de la salut. Els Estats membres s'han d'esforçar per garantir que no es prive a cap xiquet del seu dret a accedir a aquests serveis.

2. Els Estats membres han d'assegurar la plena aplicació d'aquest dret i, especialment, han de prendre les mesures adequades per:

a) Reduir la mortalitat infantil;

b) Assegurar la prestació de l'assistència mèdica i l'atenció sanitària que siguen necessàries a tots els xiquets, posant èmfasi en el desenvolupament de l'atenció primària de la salut;

c) En el marc de l'atenció primària de la salut, combatre les malalties i la malnutrició mitjançant, entre d'altres coses, l'aplicació de la tecnologia disponible i el subministrament d'aliments nutritius adequats i d'aigua potable neta, tenint en compte els perills i riscos de pol·lució ambiental;

d) Assegurar atenció sanitària prenatal i postnatal adequada per a les mares;

e) Vetllar perquè tots els sectors de la societat, i especialment els pares i els xiquets, coneguen els principis bàsics de la salut i la nutrició dels xiquets, els avantatges de l'alletament matern, la higiene i la sanitat ambiental, i les mesures de prevenció d'accidents, tinguin accés a l'educació pertinent i reben suport amb l'aplicació d'aquests coneixements;

ff) Desenvolupar l'atenció sanitària preventiva, l'orientació als pares i l'educació i els serveis de planificació familiar.

3. Els Estats membres han de prendre totes les mesures apropiades eficaces i apropiades per condemnar les pràctiques tradicionals perjudicials per a la salut dels xiquets.

4. Els Estats membres es comprometen a promoure i encoratjar la cooperació internacional per aconseguir progressivament la realització plena dels drets reconeguts en aquest article. En aquest aspecte, s'han de tenir totalment en compte els països en vies de desenvolupament.

Article 25

Els Estats membres reconeixen el dret que un xiquet internat en un establiment per les autoritats competents, amb la finalitat d'atendre, protegir o tractar la seua salut física o mental, té a una revisió periòdica del tractament que rep i de totes les altres circumstàncies pròpies d'aquest internament.

Article 26

1. Els Estats membres han de reconèixer el dret de tots els xiquets a ser beneficiaris de la seguretat social i del segur social, i han de prendre les mesures necessàries per aconseguir la plena realització d'aquest dret d'acord amb la legislació nacional.

2. Les prestacions s'haurien de concedir, si fos el cas, tenint en compte els recursos i les circumstàncies del xiquet i de les persones que tinguen la responsabilitat del seu manteniment, així com qualsevol altra consideració pertinent a una sol·licitud feta pel xiquet o en nom seu.

Article 27

1. Els Estats membres reconeixen el dret de tots els xiquets a un nivell de vida adequat al seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral i social.

2. Els pares o altres persones responsables del xiquet tenen l'obligació primordial de proporcionar, dins de les seues possibilitats econòmiques, les condicions de vida necessàries per al desenvolupament del xiquet.

3. Els Estats membres, d'acord amb les condicions nacionals i segons els seus mitjans, han de prendre les mesures apropiades per ajudar els pares i les altres persones responsables del xiquet a fer efectiu aquest dret i, en cas

necessari, han de proporcionar assistència material i programes de suport, principalment pel que fa a la nutrició, el vestit i l'habitatge.

4. Els Estats membres han de prendre les mesures pertinents per assegurar que els pares o altres persones que en tinguen la responsabilitat financera, abonen la pensió per a la manutenció i l'allotjament del xiquet, tant si viuen a l'Estat membre com si ho fan a l'estranger. Especialment quan la persona amb la responsabilitat financera sobre el xiquet viu en un Estat diferent a ell, els Estats membres han de promoure l'adhesió als acords internacionals o la signatura d'aquests, a més de fer qualsevol altra gestió pertinent.

Article 28

1. Els Estats membres reconeixen el dret del xiquet a l'educació, i amb l'objectiu d'aconseguir aquest dret progressivament i basant-se en la igualtat d'oportunitats, especialment han de:

- a) Implantar l'ensenyament primari obligatori i gratuït per a tothom;
- b) Fomentar el desenvolupament de formes diferents de l'ensenyament secundari, inclòs l'ensenyament general i professional, posar-lo a l'abast de tots els xiquets prenent les mesures pertinents, com ara la implantació de l'ensenyament gratuït i la concessió d'assistència econòmica en cas de necessitat;
- c) Posar l'ensenyament superior a l'abast de tothom, segons la capacitat de cadascú, a través dels mitjans adequats;

d) Fer que tots els xiquets puguin accedir a la informació i orientació sobre les qüestions referents a l'educació i professionals;

e) Prendre mesures per a encoratjar l'assistència regular a l'escola i reduir les taxes d'abandonament escolar.

2. Els Estats membres han de prendre totes les mesures adequades per assegurar que la disciplina escolar siga administrada de manera compatible amb la dignitat humana del xiquet i de conformitat amb aquesta Convenció.

3. Els Estats membres han de fomentar i encoratjar la cooperació internacional pel que fa a l'educació, especialment amb l'objectiu de contribuir a eliminar la ignorància i l'analfabetisme del món, i facilitar l'accés als coneixements científics i tècnics i als mètodes d'ensenyament moderns. En aquest aspecte, s'han de tenir especialment en compte els països en vies de desenvolupament.

Article 29

1. Els Estats membres convenen en que l'educació del xiquet ha d'anar adreçada a:

- a) Desenvolupar tant com siga possible la personalitat, el talent i la capacitat mental i física del xiquet;
- b) Infondre en el xiquet el respecte envers els drets humans y les llibertats fonamentals i dels principis consagrats a la Carta de les Nacions Unides;
- c) Infondre en el xiquet el respecte pels seus pares, la seua pròpia identitat cultural, llengua i valors, i envers els valors nacionals del país on viu, del país d'on podria procedir i envers les civilitzacions diferents de la seua;
- d) Preparar el xiquet per a una vida responsable en una societat lliure, amb esperit de comprensió, pau, tolerància, igualtat entre els sexes i amistat entre tots els pobles,

grups ètnics, nacionals i religiosos i persones d'origen indígena;

e) Infondre en el xiquet el respecte a l'entorn natural.

2. Cap punt d'aquest article o de l'article 28 ha de ser interpretat com a restricció de la llibertat dels individus i de les entitats per establir i dirigir institucions d'ensenyament, sempre que es respecten els principis enunciats al paràgraf 1 d'aquest article i que l'educació donada en aquestes institucions s'ajuste a les normes mínimes de l'Estat.

Article 30

Als Estats on hi haja minories ètniques, religioses o lingüístiques, o persones d'origen indígena, al xiquet que forme part d'una minoria o que siga indígena no se li pot negar mai, en comunitat amb els altres membres del seu grup, el dret a gaudir de la seua pròpia cultura, a professar i practicar la seua pròpia religió i a utilitzar la seua pròpia llengua.

Article 31

1. Els Estats membres reconeixen el dret del xiquet al descans i a l'oci, al joc i a les activitats d'esbarjo adequades a la seua edat, i a participar lliurement en la vida cultural i les arts.

2. Els Estats membres han de respectar i promoure el dret del xiquet a participar plenament a la vida cultural i artística i han d'afavorir oportunitats de participació en activitats culturals, artístiques, recreatives i d'oci.

Article 32

1. Els Estats membres reconeixen el dret del xiquet a ser protegit contra l'explotació econòmica, i a fer qualsevol treball que pugua ser perillós o entorpir la seua educació, o que siga perjudicial per a la seua salut o el seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral o social.

2. Els Estats membres han de prendre mesures legislatives, administratives, socials i educatives per garantir l'aplicació d'aquest article. Amb aquesta finalitat, i tenint en compte les disposicions pertinents d'altres instruments internacionals, els Estats integrants especialment:

a) Establiran l'edat o les edats mínimes per començar a treballar;

b) Regularan apropiadament l'horari i les condicions de treball;

c) Estipularan les multes i d'altres sancions apropiades per tal d'assegurar l'aplicació efectiva d'aquest article.

Article 33

Els Estats membres han de prendre totes les mesures apropiades, fins i tot mesures legislatives, administratives, socials i educatives, per protegir els xiquets de l'ús il·lícit dels estupefaents i les substàncies psicotròpiques enumerades en els tractats internacionals pertinents, i per impedir que els xiquets siguin utilitzats en la producció il·lícita i en el tràfic d'aquestes substàncies.

Article 34

Els Estats membres es comprometen a protegir el xiquet de totes les maneres d'explotació i d'abús sexual. Amb aquesta finalitat, els Estats membres, en particular, han de prendre totes les mesures nacionals, bilaterals i multilaterals necessàries per evitar:

- a) La inducció i la coacció a un xiquet perquè participe en qualsevol activitat sexual il·legal;
- b) L'explotació de xiquets en la prostitució o en altres pràctiques sexuals il·legals;
- c) L'explotació de xiquets en espectacles i en material pornogràfic.

Article 35

Els Estats membres han de prendre totes les mesures nacionals, bilaterals i multilaterals convenients per evitar el segrest, la venda o el tràfic de xiquets per qualsevol motiu i de qualsevol manera.

Article 36

Els Estats membres han de protegir el xiquet contra tot tipus d'explotació que pugja perjudicar qualsevol aspecte del seu benestar.

Article 37

Els Estats membres han de vetllar perquè:

- a) Cap xiquet siga sotmès a tortura o a cap altre tractament o càstig cruel, inhumà o degradant. Especialment, no s'ha d'imposar la pena capital ni la de presó perpètua sense la possibilitat d'excarceració pels delictes comesos per menors de 18 anys;
- b) Cap xiquet siga privat de la seua llibertat de forma il·legal o arbitrària. La detenció o l'empresonament d'un xiquet només pot dur-se a terme d'acord amb la llei i només com a última mesura, i durant el període de temps més curt possible que corresponga;
- c) Tot xiquet privat de llibertat ha de ser tractat amb la humanitat i respecte que s'ha de tenir a la dignitat inherent a la persona humana i tenint en compte les necessitats d'una persona de la

seua edat. Especialment, un xiquet privat de llibertat ha d'estar separat dels adults, tret que es considerés convenient per a l'interès primordial del xiquet, i ha de tenir dret a mantenir el contacte amb la seua família per mitjà de correspondència o visites, tret de circumstàncies excepcionals;

d) Tot xiquet privat de la seua llibertat ha de tenir dret a un accés ràpid a l'assistència jurídica o qualsevol altra que siga adequada, a recusar la legalitat de la seua privació de llibertat davant d'un tribunal o d'una altra autoritat competent, independent i imparcial, i a una resolució ràpida de l'actuació.

Article 38

1. En els conflictes armats que afecten un xiquet, els Estats membres es comprometen a respectar i vetllar perquè es respecten les normes de la legislació internacional humanitària que li siguen aplicables.

2. Els Estats membres han de prendre totes les mesures possibles per evitar que les persones menors de 15 anys no participen directament en les hostilitats.

3. Els Estats membres, en les seues forces armades, s'han d'abstenir de reclutar qualsevol persona menor de 15 anys. Quan es recluten persones amb els 15 anys complerts, però menors de 18, els Estats membres han de procurar donar prioritat als de més edat.

4. D'acord amb les obligacions emanades de la legislació humanitària internacional de protegir la població civil durant els conflictes armats, els Estats membres han de prendre totes les mesures possibles per assegurar la protecció i l'atenció dels xiquets afectats per un conflicte armat.

Article 39

Els Estats membres han de prendre totes les mesures adequades per promoure la recuperació física i psicològica, i la reinserció social d'un xiquet víctima de qualsevol forma d'abandó, explotació, abús, tortura o qualsevol altra forma de tractament o càstig cruel, inhumà o degradant; o conflictes armats. Aquesta recuperació i reinserció ha de tenir lloc en un ambient de protecció de la salut, l'autoestima i la dignitat del xiquet.

Article 40

1. Els Estats membres reconeixen el dret de tot xiquet de qui s'al•legue que ha infringit la llei penal, o a qui se n'acuse o siga declarat culpable de violar les lleis a ser tractat d'una manera que promoga el seu sentit de dignitat i vàlua, i que reforçe el seu respecte pels drets humans i les llibertats fonamentals dels altres; i tenint en compte la seua edat i la importància de promoure la reinserció del xiquet en la societat i que hi assumisca una funció constructiva.

2. Amb aquesta finalitat, i tenint en compte les disposicions pertinents dels instruments internacionals, els Estats integrants asseguraran especialment:

a) Que no s'al•legue que cap xiquet ha infringit les lleis penals, ni se l'acuse o se'l declare culpable per actes o omissions que no eren prohibits a la legislació nacional o internacional quan van ser comesos;

b) Que tot xiquet de qui s'al•legue que ha infringit les lleis penals o se l'acuse d'haver-ho fet, tinga almenys les següents garanties:

i) Ser considerat innocent mentre no es demostre la seua culpabilitat d'acord amb la llei;

ii) Ser informat amb promptitud dels càrrecs que se li imputen, directament o a través dels seus pares o tutor legal, i disposar d'assistència legal o d'altra apropiada en la preparació i la presentació de la seua defensa;

iii) Que la causa siga dirimida sense demora per una autoritat o un cos judicial competent, independent i imparcial en una audiència equitativa d'acord amb la llei i en presència d'un assessor jurídic o d'altre adequat, tret que es considerés negatiu per als interessos primordials del xiquet, tenint en compte especialment la seua edat i situació i la dels seus pares o tutors legals;

iv) Que no serà obligat a donar testimoni o a confessar-se culpable; interrogar o fer que s'interrogue els testimonis contraris i obtenir la participació i l'interrogatori de testimonis de descàrrec o almenys en condicions d'igualtat;

v) En el cas que es considere que ha infringit les lleis penals, que aquesta decisió i qualsevol mesura imposada en conseqüència, siga revisada per una autoritat o un òrgan judicial

superior competent, independent i imparcial, conforme a la llei;

vi) Que el xiquet tinga assistència gratuïta d'un intèrpret si no comprèn o no parla la llengua utilitzada;

vii) Que la seua vida privada siga respectada plenament en totes les fases del procediment.

3. Els Estats membres han de promoure totes les mesures apropiades per establir lleis, procediments, autoritats i institucions específiques aplicables a xiquets de qui es presumeix que han infringit les lleis penals o a qui se'ls acusa o se'ls declara culpables d'haver-ho fet, i especialment:

a) L'establiment d'una edat mínima per sota de la qual s'ha de considerar que el xiquet no té la capacitat d'infringir les lleis penals;

b) Quan siga adequat i desitjable, s'establiran mesures apropiades per tractar aquests xiquets sense utilitzar procediments judicials, sempre que siguen respectats plenament els drets humans i les garanties legals.

4. Es disposarà de diverses mesures, com ara l'atenció, les ordres de protecció i supervisió, assessorament, llibertat a prova, acolliment familiar, programes educatius i de formació professional, i d'altres alternatives a l'internament en institucions per assegurar que els xiquets són tractats de manera apropiada per al seu benestar i de forma proporcionada a les seues circumstàncies i a la infracció.

Article 41

Cap del contingut d'aquesta Convenció afectarà cap disposició que siga millor per a la realització dels drets del xiquet i que estiguen recollides a:

- a) La legislació d'un Estat membre; o
- b) La legislació internacional vigent en aquest Estat.

Part II

Article 42

Els Estats membres es comprometen a donar a conèixer àmpliament els principis i les disposicions d'aquesta Convenció per mitjans eficaços i adequats, tant a xiquets com a adults.

Article 43

1. Amb la finalitat d'examinar els progressos fets pels Estats membres per aconseguir el compliment de les obligacions concretes en aquesta Convenció, s'establirà un Comitè dels Drets del Xiquet, que durà a terme les funcions que s'ordenen a continuació.

2. El Comitè estarà format per divuit experts de gran integritat moral i competència reconeguda en el camp propi d'aquesta Convenció. Els membres del Comitè han de ser elegits pels Estats membres d'entre els seus ciutadans i han d'exercir les seues funcions a títol personal. Es tindrà en compte una distribució equitativa i també els principals sistemes legals.

3. Els membres del Comitè han de ser elegits mitjançant votació secreta d'una llista de persones designades pels Estats membres. Cada Estat membre ha de nomenar una persona d'entre els seus ciutadans.

4. L'elecció inicial tindrà lloc, pel cap alt, sis mesos després de l'entrada en vigor d'aquesta Convenció i després cada dos anys. Almenys quatre mesos abans de la data de cada elecció, el Secretari General de les Nacions Unides ha d'enviar una carta als Estats membres invitant-los a presentar els seus candidats en el termini de dos mesos. Després, el Secretari General prepararà una llista per ordre alfabètic dels candidats proposats, indicant els Estats membres que els han designat, i la presentarà als Estats membres en aquesta Convenció.

5. Les eleccions se celebraran en una reunió dels Estats membres convocada pel Secretari General a la Seu de les Nacions Unides. En aquesta reunió, el quòrum de la qual seran dos terços dels Estats membres, les persones elegides per formar part del Comitè seran les que obtinguen el nombre més alt de vots i la majoria absoluta dels vots dels representants dels Estats membres votants presents.

6. Els membres del Comitè seran elegits per un termini de quatre anys. Podran ser reelegits si se'n torna a presentar la candidatura. El mandat de cinc dels membres elegits en la primera elecció expirarà al cap de dos anys; immediatament després de la primera elecció, el president de la reunió elegirà per sorteig els noms d'aquests cinc membres.

7. Si un membre del Comitè morís, presentés la dimissió o declarés que per qualsevol causa no pot continuar exercint les seues funcions al Comitè, l'Estat membre que el va designar, designarà un altre expert d'entre els seus propis nacionals per servir durant la resta del termini, si és aprovat pel Comitè.

8. El Comitè establirà el seu propi reglament.

9. El Comitè elegirà els seus funcionaris per un període de dos anys.

10. Normalment, les reunions del Comitè tindran lloc a la Seu de les Nacions Unides o en qualsevol altre lloc convenient determinat pel Comitè. El Comitè s'ha de reunir normalment cada any. La duració de les reunions del Comitè serà determinada i revisada, si és procedent, en una reunió dels Estats membres en aquesta Convenció i subjecta a l'aprovació de l'Assemblea General.

11. El Secretari General de les Nacions Unides proporcionarà el personal i els serveis necessaris per a l'execució efectiva de les funcions del Comitè segons el contingut d'aquesta Convenció.

12. Amb l'aprovació de l'Assemblea General, els membres del Comitè establerts d'acord amb aquesta Convenció rebran emoluments carregats al fons de les Nacions Unides en els termes i les condicions que estableisca l'Assemblea.

Article 44

1. Els Estats membres es comprometen a presentar al Comitè, a través del Secretari General de les Nacions Unides, informes sobre les mesures adoptades per fer efectius els drets reconeguts en aquest document i sobre el progrés fet gràcies a l'ús d'aquests drets:

- a) Al cap de dos anys de l'entrada en vigor de la Convenció en cada Estat membre;
- b) En endavant, cada cinc anys.

2. Els informes elaborats d'acord amb aquest article hauran d'indicar les circumstàncies i dificultats reals, si n'hi ha, que afecten al grau de compliment de les obligacions provinents d'aquesta Convenció. També hauran de contenir prou informació perquè el Comitè compregua clarament el nivell d'aplicació de la Convenció en el país de què es tracte.

Article 45

3. Els Estats membres que hagen presentat al Comitè un informe inicial complet, en els informes subsegüents presentats d'acord amb l'apartat b) del paràgraf 1 d'aquest article no hauran de repetir la informació bàsica donada prèviament.

4. El Comitè pot demanar als Estats membres informació complementària relativa a l'aplicació de la Convenció.

5. Cada dos anys, per conducte del Consell Econòmic i Social, el Comitè ha de presentar un informe de les seues activitats a l'Assemblea General de les Nacions Unides.

6. Els Estats membres difondran àmpliament els seus informes entre el públic dels seus respectius països.

Amb l'objectiu de promoure l'aplicació efectiva de la Convenció i de fomentar la cooperació internacional en tot allò que regula la Convenció:

a) Les institucions especialitzades, la UNICEF i altres òrgans de les Nacions Unides tenen el dret de ser representades en l'estudi del compliment de les disposicions d'aquesta Convenció que siguen de la seua competència. El Comitè pot invitar els organismes especialitzats, la UNICEF i d'altres organismes competents que considere apropiats a aportar assessorament especialitzat sobre l'aplicació de la Convenció en els sectors de la seua competència en els seus respectius mandats. El Comitè pot invitar els organismes especialitzats, la UNICEF i d'altres òrgans de les Nacions Unides a presentar informes sobre l'aplicació d'aquelles disposicions d'aquesta Convenció en matèria de les seues activitats;

b) Si ho considera convenient, el Comitè trametrà als organismes especialitzats, la UNICEF i d'altres òrgans competents, qualsevol informe dels Estats membres que continga una demanda o que indique una necessitat d'assessorament o assistència tècnica, o que indique aquesta necessitat, a més de les observacions i dels suggeriments del Comitè, si n'hi ha, en relació amb aquestes sol·licituds o indicacions;

c) El Comitè pot recomanar a l'Assemblea General que demane al Secretari General que, en representació seua, duga a terme estudis sobre assumptes concrets relatius als drets del xiquet;

d) El Comitè pot fer suggeriments i recomanacions generals basades en la informació rebuda d'acord amb els articles 44 i 45 d'aquesta Convenció. Aquests suggeriments i recomanacions generals s'han de

trametre a qualsevol Estat membre implicat i s'han de presentar en un informe a l'Assemblea General junt amb els comentaris que hi hagen fet els Estats membres.

Article 46

Aquesta Convenció pot ser signada per tots el Estats.

Part III

Article 47

Aquesta Convenció ha de ser ratificada. Els instruments de ratificació seran entregats al Secretari General de les Nacions Unides.

Article 48

Aquesta Convenció estarà oberta a l'adhesió de qualsevol Estat. Els instruments d'adhesió seran entregats al Secretari General de les Nacions Unides.

Article 49

1. Aquesta Convenció entrarà en vigor al trentè dia a comptar des de l'endemà de la data en què el vintè acord de ratificació o adhesió haja estat entregat al Secretari General de les Nacions Unides.

2. Per a cada Estat que ratifique la Convenció o s'hi adherisca, després d'haver estat dipositat el vintè document de ratificació o d'adhesió, la Convenció entrarà en vigor al trentè dia després que aquest Estat haja dipositat el seu document de ratificació o d'adhesió.

Article 50

1. Qualsevol Estat membre hi pot proposar una esmena i dipositar-la a la Secretaria General de les Nacions Unides. El Secretari General comunicarà l'esmena proposada als Estats membres. Els demanarà que notifiquen si desitgen convocar una conferència dels Estats membres per poder examinar i votar la proposta. Si en el termini de quatre mesos des de la data de la comunicació almenys un terç dels Estats membres estan a favor de la conferència, el Secretari General la convocarà sota els auspicis de les Nacions Unides. Qualsevol esmena que siga adoptada per la majoria dels Estats membres presents a la conferència, i que l'hagen votada, haurà de ser presentada a l'Assemblea General de les Nacions Unides per a ser aprovada.

2. Tota esmena adoptada d'acord amb el paràgraf 1 d'aquest article entrarà en vigor quan haja estat aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides i acceptada per una majoria de dos terços dels Estats membres.

3. Quan les esmenes entren en vigor seran obligatòries per als Estats membres que l'han acceptada, mentre que els altres Estats membres continuaran estant obligats per les disposicions d'aquesta Convenció i per les anteriors esmenes que hagen acceptat.

Article 51

1. El Secretari General de les Nacions Unides rebrà el text de les reserves formulades pels Estats en el moment de la seua ratificació o adhesió i les enviarà a tots els Estats.

2. No serà admesa cap reserva incompatible amb l'objecte i el propòsit d'aquesta Convenció.

3. Les reserves poden ser anul·lades en qualsevol moment mitjançant una notificació expressa adreçada al Secretari General de les Nacions Unides, el qual n'haurà d'informar a tots els Estats. Aquesta notificació tindrà efecte a partir de la data en què el Secretari General la reba.

Article 52

Un Estat membre pot denunciar aquesta Convenció mitjançant un escrit tramés al Secretari General de les Nacions Unides. La denúncia esdevindrà efectiva un any després de la data en què s'haja rebut la notificació.

Article 53

Es designa dipositari d'aquesta Convenció al Secretari General de les Nacions Unides.

Article 54

L'original d'aquesta Convenció, els texts àrab, xinès, castellà, anglès, francès i rus del qual són igualment autèntics, seran entregats al Secretari General de les Nacions Unides.

(1) L'Assemblea General, a la seua resolució 50/155 de 21 de desembre del 1995, aprovà l'esmena al paràgraf 2 de l'article 43 de la Convenció sobre els Drets del Xiquet, on es substitueix la paraula "deu" per "divuit". L'esmena entrà en vigor el 18 de novembre del 2002, data en què va ser acceptada per dos terços dels Estats membres (128 de 191).

Save the Children

Defensor del Pueblo

C/ Zurbano, 42
28010 Madrid

900 10 10 25 (Teléfono gratuito)
91 432 79 00 (Teléfono 24h)

registro@defensordelpueblo.es

www.defensordelpueblo.es

En colaboració con

Obra Social "la Caixa"